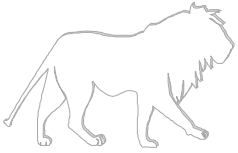

השבת רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ויגש אליו יהודה ...

שמעתי פעם אחת, אמר רבינו זכרונו לברכה להרב יודיל, חתן הרב לייב מטראסטינץ, שהיה מקורב להרב הצדיק הרב פינחס מקריץ: הגידו לי דבר מהרב הצדיק הרב פינחס מקריץ, זכרונו לברכה. אמר לו: כך אמר הרב פינחס הנ"ל, אנו אומרים אשמנו בגדנו גזלנו... לשון רבים, כי צריכים לומר אשמתי וכו'; רק אנו אומרים כביכול בלשון טענה להשם יתברך אשמנו. דאם שלא נתת לנו כח ורשות, לא היינו יכולין לחטא.

אמר רבינו זכרונו לברכה: אני גם כן מפרש כך ויגש אליו יהודה, כאשר איש ישראל נגש להשם יתברך לבקש מחילה על עוונותיו, ויאמר בי אדני. רצונו לומר: כחך בי, באם שנטלת את כח שלך ממני, לא יכלתי לחטא. וידמה האדם בנפשו שהוא פוטר את עצמו בטענה זו, על זה הוא אומר, ידבר נא עבדך דבר באזני אדני, הנני מדבר דברי, כדי שתבוא תפילתי באזנך, אבל אל יחר אפך בעבדך, כי ידעתי אשר אני החייב...

(מספר חיי מוהר"ן - עבודת ה', ב')

כי כמוך כפרעה ...

הסטרא אחרא נקרא פרעה, מלשון התגלות, בבחינת: וירא משה את העם כי פרע הוא כי פרעה וכו' לשמצה בקמיהם, כי הוא מפריע ומגלה לכל הבא לטמא רחמנא לצלן כל הפתחים שבטומאה, בבחינת: הבא לטמא פותחין לו - יש לו פתחים הרבה.

והעיקר הוא במחשבה שבאדם, כי עיקר הבחירה והנסיון הוא במחשבה, כי האדם צריך לחשוב רק בתורה ועבודה ויראת שמים, אך תכף כשרוצים לחשוב בזה, עומדים כנגדו מחשבות של הסטרא אחרא שרוצים למשכו לשם, חס ושלוש.

ומי שהוא איש כשר, פונה ערף ואינו מסתכל על המחשבות רעות של הסטרא אחרא כלל, ואזי כל הפתחים שיש שם הם סגורים, מאחר שאינו רוצה לכנס בהם לטמא עצמו, חס ושלוש; אבל תכף כשמתחיל להמשיך אחריהם ובא לטמא, חס ושלוש, אזי תכף פורעין ומגלין את עצמם לפניו ופותחין לו כל הפתחים שיש שם.

ומי שאינו חס על עצמו למהר להמלט משם, אזי נופל ונכנס מפתח

לפתח, ומפתח לפתח, עד שנתעה ונתרחק מהדרך הטוב מאד, כל אחד כפי רחוקו, כפי מה שנמשך אחריהם חס ושלוש, כי גם אחר כך כשמתחיל להמשיך אחריהם חס ושלוש, עדיין יש לו בחירה למהר ולהמלט על נפשו.

וכל ענין זה, הכל הוא במחשבות שבאדם, כמו שכל אחד יכול להבין בנפשו כשמתחיל לתעות במחשבתו, חס ושלוש, אזי הולך ממחשבה למחשבה ומרעיון לרעיון, עד שבשעה קלה הוא מונח במקום שמונח, הרחוק מאד מהקדושה, רחמנא לצלן.

וכל זה הוא בחינת הפתחים שבסטרא אחרא, שנתגלו ונפתחו לו על ידי שנמשך אחריהם.

ועיקר התגברותם ביותר הוא בשעת התפילה, כמבואר בפנים.

והנה מאחר שיש שם פתחים הרבה, אם כן היה יכול בקל לחזור ולצאת ולשוב משם דרך איזה פתח מהפתחים האלו; אך תכף כשנכנס לשם, אזי מחמת גודל החושך שיש שם, על ידי זה אינו רואה ואינו יכול למצא הפתח לצאת משם.

ועיקר התיקון לזה הוא על ידי אמת, כי על ידי שמושך עצמו אל האמת, ובפרט בשעת התפילה הוא מכריח מחשבתו להמשיכה לתוך התפילה ולדבר דבורי אמת על כל פנים באיזה בחינה שהוא, ואמת הוא אור השם יתברך בעצמו, ועל ידי זה מאיר לו השם יתברך את עיניו לראות ולמצוא איזה פתחים לצאת משם.

אך מחמת שהאמת שאצל כל אחד אינו מבורר בשלמות, על כן עיקר התיקון על ידי התקרבות והתקשרות להצדיק האמת, שהוא עצם נקודת האמת לאמתו, והוא יכול להאיר ולהלהיב אור נקודת האמת שיש בכל אחד מישראל, עד שיזכה על ידי זה

לצאת מכל מיני חושך, על ידי שמאיר לו האמת לראות הפתחים שיש שם.

וזה בחינת: ויגש אליו יהודה וכו', בחינת הגשת והתקרבות ישראל אל הצדיק האמת בחינת יוסף, ומתחננים אליו לקרב אותם ולהוציאם ממה שצריך להוציאם. וזה: כי כמוך כפרעה, היינו, כמו שהסטרא אחרא מפריע ומגלה פתחים הרבה לכנוס אל הטומאה להבא לטמא רחמנא לצלן, ועל שם זה נקראים פרעה כנ"ל, כמו כן יש כח להצדיק האמת להאיר בכח האמת שלו, עד שיזכה האדם לראות פתחים הרבה איך לצאת מהטומאה והחושך לאור גדול.

(אוצר היראה - מחשבות והרהורים, י"ט)

סיפור

כשהיה מוהרני"ת [רבי נתן] ז"ל נוסע על האוקראינא עם רבי נחמן מטולטשין ז"ל, היה להם בדרך באיזה כפר אחד מאנשי שלומנו, שהיה מקרבם מאד בכל כחו, והיה יודע הזמנים שהם רגילים לנסוע, והיה מקדים להם על הדרך ולקוח התבילות על כתפו, ומביא את מוהרני"ת ורבי נחמן מטולטשין לביתו ומשמש אותם בכל צרכם, באכילה ושתיה ולינה, וגם באיזה מטבע.

ופעם אחת נעשה, לא עלינו, יורד גדול, עד שלא היה לו אפילו לאכול, והיו מוהרני"ת ורבי נחמן מטולטשין בדרך ושמעו ממצבו, ורצו לחשך [להמנע מלעבור] הדרך של זה הכפר, כדי שלא להטריחו. אבל הוא כבר ידע הזמנים שהם נוסעים, ועמד על אס-הדרך ולא הניחם, עד שהביאם לביתו וערך להם שלחן לאכול. והם לא רצו, כי שמא היא סעודה שאינה מספקת, אבל הוא בכל מיני בקשות ביקש אותם שיחוסו עליו ויאכלו.

על כן, באין ברירה, כדי להחיותו בזה, התחילו לאכול, אבל ה'זופ' [המרק] היה ניט געזאלצען און ניט געשמאלצען [לא ממלח ולא משמן ומטעם כהלכה], ולא היה לה טעם.

והוא אמר להם: אכלו, אכלו, זה חס, ובחוף קר מאד, אתם תתחממו כראוי! ומוהרני"ת אכל, אבל רבי נחמן מטולטשין לא יכל לאכול מאכל כזה. ואמר לו מוהרני"ת: תפעל בעצמך שהמאכל טוב וטעים! והתחיל לקיים.

☺ ואמר רבי נחמן מטולטשין, שממש טעם בזה טעם כל המאכלים, כי העיקר היא ההרגשה במוח, וכאשר האדם פועל אצל עצמו שזה טוב, אזי מרגיש באמת שזה טוב.

(השמשות, כ"ז)

צדיק

§ הצדיקי אמת מגלין בתחילה נעימות התורה. ואחר כך מעלימין ומכסין אותה על ידי שמפילין שכחה והעלמה, שזה בחינת מה שהוריד משה את הלוחות והראה אותם לעיניהם של ישראל ושבר אותם גם כן לעיניהם (ומשם ירד שכחה לעולם כמאמר רבותינו ז"ל), שזה כאומר הרי אני מראה לכם נעימות התורה, אך תכף אני חוטפה מכם ומשברה ומפיל שכחה והעלמה, והכל בשביל נסיון.

§ כי כל הרוצה בהאמת, הוא רודף אחר האמת גם אחר השבירה והשכחה, כי על כל פנים איזה רשימו נשאר אצלו. והוא נמשך אחר האמת על ידי הרשימו. כי מבין על ידי זה שיש נעימות טוב ונפלא מכל הטוב והמתיקות שבעולם.

§ ומי שאינו חפץ באמת, הוא נמשך אחר הקשיות והספקות והמחלוקת, שנמשך על ידי השכחה והעלמה ומתרחק על ידי זה. והוא בודאי ראוי להתרחק, כמבואר בפנים (עיין מחלוקת, אות יב).

§ וזה בחינת לוחות ושברי לוחות מנחים בארון. כי הצדיקים ממשיכין התורה בבחינת לוחות ושברי לוחות כני"ל (לקוטי הלכות - תפילת המנחה ו' - אות יא).

(אוצר היראה - צדיק - ס"ט)

חיי מוהר"ן

☞ רבינו, זכרוננו לברכה, התפאר שלא התחיל לעשות שום דבר בעולם קודם שידע הסוד שיש בו. ואפילו מה שנוהגין להעלות עשן הטיטון, על ידי לילקע וצבעך - שקורין לולקא רייכערן

[עישון טבק] - לא התחיל בזה עד שידע סוד בהנהגה זו. וכיוצא בזה בשאר הנהגות לא התחיל שום דבר לעשות עד שידע סוד הדבר.

☞ ואף על פי שהוא, זכרוננו לברכה, ידע סוד בענין עשן הטיטון, אף על פי כן הזהיר אותנו הרבה להתרחק מזה - מהעישון - מאד, ופעם אחת דיבר הרבה מענין זה שנוהגין העולם להעשין טיטון, ואמר שהוא שטות גדול, ולענין נקיות אינו מועיל כלל. וכן הריח טבק שהוא גרוע עוד יותר, כמבואר שיחה זאת במקום אחר.

(גדולת נוראות השגתו, רע"ג)

עצות

☞ על ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון, על ידי זה מגרשין את ישראל ממקום הישוב שנתיישבו שם מכבר, אל מקומות שלא היו שם ישראל מעולם, שזהו בחינת גרוש מארץ ישראל, כי במקום שישבו שם ישראל מכבר, היא בחינת ארץ ישראל.

☞ אפילו מי שהוא נע ונד, ובא לפעמים למקומות שרחוקים מאד מעבודת השם יתברך, כגון בבתי רשעים, ואפילו בבתי עובדי כוכבים וכיוצא, אף על פי כן יש כח לישראל להעלות ולהרים כל אלו המקומות להשם יתברך.

☞ על כן עליו לעשות את שלו, להמשיך את עצמו להשם יתברך בכל מה שיוכל, בכל מקום שהוא.

(לקוטי עצות - טלטול ונסיעות לדרכים, ה"ו - ר')

תפילה

☞ בה' חסיתי איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור. רבונו של עולם, אלקי ישראל, אתה יודע גודל עוצם מרירות הגלות בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, כי מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, ומגולה אל גולה הלכנו ומכלי אל כלי הורקנו, הן כלל ישראל

בכלל והן כל אחד ואחד בפרטיות, כי גליות וטלטולים עוברים על כל אחד ואחד מישראל בגשמיות וברוחניות, **כצפור נודדת מן קנה כן איש נודד ממקומו.**

☞ ובעוצם צרותינו בגוף ונפש וממון, גם כשאנו יושבים בבתינו, אנו נעים ונדים, כי אין לנו שום מנוחה מרודפינו ושונאינו בגשמיות ורוחניות, בפרט עתה בעת צרה המרה הזאת אשר כל אחד חושב מחשבות איך לברוח ולהטמן ולהסתיר מפני הצרות הקשות האלה, אשר כשל כח הסבל.

☞ רחם עלי ועל כל ישראל הכבושים בגולה, שבכל מקום שנבוא שם בגלות וטלטול בגשמיות ורוחניות, שתהיה עמנו, ותעזרנו להרים ולנשא ולהגביה כל המקומות האלה אליך ולתורתך ולעבודתך, עד שגם כל המקומות הרחוקים מהקדשה מאד שאנו כבושים בגולה שם, ישובו כלם אליך תתברך לנצח, עד שבכל המקומות הרחוקים ממך מאד יעסקו בהם בתורה ובעבודה באמת, וילמדו בהם תורה ברבים, ויקים מהרה מקרא שכתוב, ונשאר גם הוא לאלקינו.

(לקוטי תפילות ב', נ"ה)

מכתב

☞ שהכניס בלבו ומוחו זיו נועם מתיקות ועריבות אור האמת החדש והזך, שעל ידו נכנסין להי יתברך, ומכירים אותו.

☞ החס על אצילות נפשו העדינה שנחצבה ונמשכה ממקום קדוש ועליון מאד, לקשטה ולייפותה ולצחצחה מהצחצחות העליוניות ורמות וגבוהות מאד, והלהיב את לבו בהתלהבות גדול כלהב אש, לקשר ולדבק עצמו בהצדיק האמת, שעל ידו תבוא הגאולה לישראל ולכל העולם כְּלוּ.

☞ זכאה חולקך בזה ובבא. עיקר הגלות הוא שקר ומחלוקת, ועיקר הגאולה תלוי באמת ושלוש.

(מספר א"י הנחל ב' - מכתב קצ"א)

שבת שלום

שמור זכור

העלון הזה מוקדש לרפואה שלימה של

מרדכי אלעזר בן מלכה

אלעזר בן בלזה

אביה לאה בת אסתר

וגם לעילוי נשמת

הינדא בת רבי ברוך

